

ἐτοῦτο μέ τέλος νά μὴν τρέξουσι ζημιές καί ἔξοδες ἀνάμεσα σ' ἐκείνους ὅπου ἐγκαλιῶνται, ὡς καθὼς ἐτύχαινε, ἂν ἓνα ἀπὸ τὰ δύο μέρη ἐμποροῦσε νά συντρέξῃ ἔξω ἀπὸ τὸν τόπο μας, εἰς ἄλλους κριτάδες. Ὡς καθὼς ἀκόμη ξεδιαλυζόμεστε καί θέλομεν ὅτι νά ἀκλουθᾶ εἰς τὰ ἐρχόμενα, ἕως καθὼς ἔτρεχεν ἕως τὴν σήμερον, ἦγρουν νά μὴν ἐμπορέσῃ τινὰς νά ἔβγῃ ἀπὸ τοῦ ἐκλαμπροτάτου Ἐπισκόπου μας τό κρίσιμο, συντρέχοντας, ὡς εἶπαμεν, εἰς ξένους κριτάδες, ὅσον εἶναι διὰ ὑποθέσεις καί διαφορές ὅπου περιέχονται εἰς τὰ τεσταμένα καί προχοχάρτια, ὡς ἄνωθεν. Καί ὅποιαν ἄλλη ἀπόφασις θέλει εὔρεθῆ, ἢ ὁποία νά εἶναι μάλιστα ἐναντία εἰς τὰ συνήθεια καί καπίτουλα τοῦ τόπου μας, κατὰ τὰ ὁποῖα ἐκρίνασι ὡς τώρα οἱ Ἐκλαμπρότατοι Ἐπίσκοποι, ἀπάνω εἰς κοσμικές ὑποθέσεις, ὡς ἄνωθεν, νά γροικιέται νοῦλα καί ἀνωφέλεφτη καί ὡσάν νά μὴν ἦτον δοσμένη. Καί διὰ τ' ἀληθές ὑπογραφομάστε καί τυπώνομε καί τή βούλα τῆς Κοινότης ...».

326

1680. Αφορισμός. Κέρκυρα.

Αριάδνη Γερούκη, «Ο φόβος του αφορισμού», *Τα Ιστορικά* 5/8 (1988), σ. 56.

327

1680. Ιδιωτικό δικαιοπρακτικό έγγραφο διακανονισμού λογαριασμών. Χα-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ριά. Παλέμης, «Κρητικό-Αιόβιακά 2. Γύρω ἀπὸ τὸν Γεωργίου Κοντόσταβλο, πρόξενο τῆς Βενετίας στὰ Χανιά (1680)», στον τόμο *Ἐνθύμησις Νικολάου Μ. Παναγιωτάκη*, Πράκλειο 2000, σ. 604-606, αρ. 1-2.

328

1680-1682. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα. Παροικιά (Πάρος).

Ν. Ἀλιπράντης, Σ. Συμεωνίδης, «Τὸ καινούργιο πηγάδι Παροικιάς, συνοικία καθολικῶν τὸν 17° αἰῶνα. Ἀνέκδοτα ἔγγραφα τῆς συλλογῆς τοῦ Σ. Συμεωνίδη», *Παριανὰ* 13 (1983), σ. 128-131.

329

1680-1689. Νοταριακός κώδικας Ιωάννη Μηνιάτη. Νάξος.

Ἀναστασία Σιφωνιοῦ-Καράπα, Γ. Ροδολάκης, Λυδία Ἀρτεμιάδη (ἐκδ.), «Ὁ κώδικας τοῦ νοταρίου Νάξου Ἰωάννου Μηνιάτη, 1680-1689 (χφ. Γ.Α.Κ. 86)», *ΕΚΕΙΕΔ* 29-30 (1982-1983) [1990], σ. 143-1220, αρ. 1-914.

ΔΩΡΕΑ ΣΕ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ («ΠΡΟΣΗΛΩΣΗ») ΥΠΟ ΤΟΝ ΟΡΟ ΟΤΙ ΤΑ ΔΩΡΟΥΜΕΝΑ ΑΚΙΝΗΤΑ ΔΕΝ
ΜΠΟΡΟΥΝ ΟΥΤΕ ΝΑ ΕΚΧΩΡΗΘΟΥΝ ΟΥΤΕ ΝΑ ΥΠΟΘΗΚΕΥΘΟΥΝ

1681, Μάιος

«... εἰς τὸ ναὸν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ εὐλαβεστάτου πατρὸς κτθρ Γεωργίου Ἀμάη σακελλάριου Ναξίας ... διὰ τοῦτον ἢ λεγομένην κερὰ Ζανμπέταν μὲ καλήν τῆς βουλήν καὶ μὲ ἰδιάν τῆς προαίρεσιν καὶ χωρὶς κανενὸς ἀνέγγασιν δίνειν καὶ παραδίνειν ἀφιερώνειν καὶ προσηλώνειν τὸ ἄνωγν εἰρημένον χωράφιον εἰς τὸ Μέγα Γεώργιο νὰ εἶναι καὶ νὰ εὐρίσκεται πάντα εἰς τὸ ρηθέντα μοναστήριον διὰ ψυχικὴν τῆς σωτηρία καὶ διὰ τῆ ψυχὴν τῶν ἄνωθεν γεγραμμένων καὶ νὰ εἶναι ἀνέσπαστον ἀπὸ τὸ αὐτὸν μοναστήριον καὶ νὰ μὴν ἠμπορῆν ποτὲ τὸ αὐτὸν πράμα νὰ ἀποξενωθῆν ἀπὸ τὸ αὐτὸν μοναστήριον μήτε νὰ μποροῦν νὰ τὸ πουλήσουν μήτε νὰ τὸ χαρίσιν μήτε νὰ τὸ πουροκοτάξιν εἰς κοσμικοῦ χέρια ἀλλὰ πάντα ἀενάως νὰ εἶναι καὶ νὰ εὐρίσκεται εἰς τὸ αὐτὸν εἰρημένον μοναστήριον ...».

ΔΙΑΘΗΚΗ. ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΑΤΑΨΣΤΕΥΜΑΤΙΚΟΥΣ ΟΡΟΥΣ
(«KONTETZIONE») ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ «ΓΟΝΙΚΟΥ»

1684, 19 Ιουλίου

«... ἐπειδὴ καὶ οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων οἶδε τῆς κακίωσιν αὐτοῦ οὐδὲ τὴν ἡμέρα οὐδὲ τὴν ὥρα κατὰ τοῦ Κυρίου τὸ λόγον διὰ τοῦτον καὶ ἠγωνίᾳ τοῦ ἄνωθεν μισερ Λορέτζου ἢ κερὰ Καλὴ εὐρισκομένη εἰς κλίνη κατὰκοίτην καὶ φοβιζομένη τὴν ἄωρία τοῦ πικροτάτου θανάτου μὴν τὴν καταλάβη ἀφνίδια καὶ μείνη ἀδιάφορη ἐπροσκάλεσε ἐμένα τὸν ὑπογράφοντα νοτάριον νὰ διὰ τῆς τοιαύτης διαθήκης διαθεθῆσεται ... ἔπειτα ἀφῆναι τῆς θυγατέρας τῆς τῆς Ἐρήνης τὸ ἴδιο σπίτι ὅπου κάθονται τὸ ὅποιον λέγειν πὼς ὁ ἀνδρας τῆς ὁ μισερ Λορέτζος τῆς ἐπούλησεν πράματα καὶ ἐγέραςεν τὸ ἴδιο σπίτιν καὶ ἔχει τὴν ἀγορὰ ἀπάνω του καμωμένη καὶ ἔτσι μὲ τὸ θέλημά του τῆς τὸ ἀφῆναι ἐδῶ παρὼν καὶ ὁ αὐτὸς μισερ Λορέτζος καὶ μὲ τὸ θέλημά του καὶ αὐτὸς τῆς τὸ ἀφῆναι νὰ εἶναι ἐδικόν τῆς κάνοντάς τῆς καὶ κοντετζιόνε ὅτιν εἰ μὲν καὶ δώσιν ὁ Θεὸς καὶ παντρευτῆν καὶ κάμη παιδία νὰ τὸ δώνη καὶ αὐτῆν τῶν μπαιδίων τῆς, εἰ δὲ καὶ ἀποθάνη ἄκληρην νὰ πηγαίνη εἰς τὰ ἄλλα τῆς ἀδέλφια τὰ ἀρσενικὰ εἰ δὲ καὶ ἐθέλασιν ἀποθάνου καὶ αὐτὰ νὰ πηγαίνη πάλι τὸ αὐτὸν σπίτιν εἰς τὰ χέρια τοῦ πατέραν τῆς τοῦ μισερ Λορέτζου ...».

ΑΦΕΣΗ ΧΡΕΟΥΣ ΥΠΟ ΜΟΡΦΗ ΔΩΡΕΑΣ ΥΠΕΡ ΨΥΧΙΚΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ («ΨΥΧΙΚΟΝ»)

1685, 17 Ιουνίου

«... εἰς τὸ σπίτιν κάμοῦ τοῦ ὑπογράφοντος νοτάριον ἐνεφανίστησαν ὁ παναιδεσιμώτατος καὶ μεγαλειώτατος ἀφέντης πρὲ Φραντζέσκος Κορονέλλος βικάριος Ναξίας καὶ Πάρος καὶ ὁ μισερ Μιχαλάκης Σκλαβοῦνος λέγοντας ὁ αὐτὸς μισερ Μιχαλάκης πὼς ἐπούλησεν τὴν κάμαρα ὅπου εἶχεν εἰς τὸ Μέσαν Κάστρον τῆς Ναξίας τοῦ ἄνωθε ἀφέντη βικάριου ἀπὸ τοὺς 1683 Ὀκτωβρίου 26 καθὼς διαλαβάνει ἢ ἐκεῖνη πουλησία στὴν ὅποιον πουλησίον νουμενάρειν ὁ ρηθεὶς μισερ Μιχαλάκης πὼς ἔλαβεν καὶ ἐπερίλαβεν τὴν τιμὴ καὶ πληρωμὴν τῆς ἄνωθεν κάμαρας τὴν σήμερον ἐμπροσθεν εἰς ἐμένα τὸν ὑποκάτωθεν ὑπογεγραμμένο νοτάριον καὶ εἰς τοὺς ἀξιοπίστους μαρτύρους λέγειν πὼς ἐπειδὴ καὶ νὰ μὴν εἶχεν εἰς τὸ χέρι του ὁ ἀφέντης ὁ βικάριος τὰ τορνέσια τὴν πληρωμὴ τῆς ἄνωθεν κάμαρας νὰ τοῦ δώσιν ἐτότες

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

τοῦ ἔκαμε ἓνα σκρίτον πὼς τοῦ χρεωστεῖν 33 ρεάλια τὸ ὁποῖο σκρίτον τὸ ἐπρεζεντάρησεν ἐδῶ πρεζέντε καὶ λέγειν ἔτζιν ὅτιν συνλογιζόμενος διὰ τὸ ὄφελον τῆς ψυχῆς του καὶ τῆς ποτέ του συνβίας ἐφωτίστην καὶ ἐσυνλογίνιστην καὶ ἤρε εὐλογον καὶ ἀρμόδιο ὅτιν νὰ ἀφήσῃν τὴν προλεγόμενη κάμαρα καὶ τὸ ἴδιο σκρίτον τοῦ ἄνω λεγομένου ἀφέντη βικάριου διὰ ψυχικὴν του σωτηρία καὶ τῆς ποτέ του συνβίας. Ὅθεν τὴν σήμερο ἐμπροσθε κάμοῦ τοῦ νοτάριου καὶ τῶν κάτωθεν ἀξιοπίστων μαρτύρων ὁ ρηθεὶς μισερ Μιχαλάκης δίνει εἰς τὸ χέριν τοῦ εἰρημένου ἀφέντη βικάριου τὸ προλεγόμενο ἄνωθεν σκρίτον καὶ νὰ ἔχῃν καὶ τὴν λεγομένη κάμαρα καὶ νὰ γροικᾶται διὰ ντονατζιὸν καὶ ψυχικὸν καθὼς εἶναι ὅλες οἱ τονατζιόνες καὶ τὰ ψυχικὰ μὲ κράτηξην καὶ κοντετζιὸν ὅτιν ὁ εἰρημένος ἀφέντης βικάριος νὰ εἶναι ὀμπλιγάδος εἰς ὅλη του τὴν ζωὴν εἰς τὲς θεῖες μυσταγωγίες ὁποῦ λατρεύειν καὶ εἰς τὲς δέησές του νὰ μνημονεύῃ καὶ νὰ παρακαλῇ τὸν ἀφέντην τὸν Θεὸν διὰ τὴν σωτηρία τῆς ψυχῆς του λεγομένου Μιχαλάκη καὶ τῆς ποτέ του συνβίας καὶ πάλι τὴν αὐτὴν τονατζιὸν ποῦ κάνει εἰς τὸν αὐτὸν ἀφέντην παπᾶ καὶ ὄχιν εἰσὲ ἄλλον τὴν νεκάνει καὶ διὰ πολλὰς χάρες καὶ καλωσύνες ὁποῦ ἐγνώρισεν ἀπὸ λόγουν του καὶ ὁποῦ τὸν ἐγνωρίζειν πὼς θέλει τοὺς μνημονεύειν μὲ σπλάχος καὶ μὲ ἀλάθαστην γνώμην ...».

ΠΡΟΙΚΟΣΥΜΦΩΝΟ. Η ΕΠΙΖΩΣΑ ΣΥΖΥΓΟΣ ΔΙΑΤΗΡΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΡΠΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΑΠΟΘΑΝΟΝΤΟΣ ΣΥΖΥΓΟΥ, ΥΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΚΙΝΗΣΗΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΣΕ ΧΗΡΕΙΑ
1687, 5 Φεβρουαρίου

«... ἐδῶ παρὼν ἡ ἀρχόντισσαν κυρία Ἐνκατερίνα ἡ πατέρα τοῦ ἄνωθεν μακαρίτην μισερ Φιλιππῆ καὶ ἀπὲ τὸ ἄλλο μέρος ὁ εὐγενὴς μισερ Παντολέος Συμμαρούπας συνφωνία ἀνδραγαθίας καὶ καθαρῶν συνοικέσιον θέλοντες καὶ ποιῶντες τὰ αἰτῶν μέρη ὅπως πρὸς Θεὸν ἄγιο νὰ ἐτάξῃν ἡ ἄνωθεν κυρία Ἐνκατερίνα γαβρὸν εἰς τὴν ἐαυτῆς ἀρχοντοπούλα κυρία Κριμέντζα τὸν ἀρχοντόπουλον τοῦ ἄνωθεν μισερ Παντολέου ὀνόματι Μιχέλην εἰς ἄνδρα τῆς νόμιμον καὶ εὐλογητικὸν καθὼς ὀρίζειν ἡ αἰτία τοῦ Θεοῦ καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν. Οὕτως τὴν ἐθέλειν καὶ ὁ ρηθεὶς μισερ Παντολέος τὴν αὐτὴν ἀρχοντοπούλα κυρία Κριμέντζα εἰς γυναῖκα νόμιμον καὶ εὐλογητικὴν εἰς τὸν ἐαυτοῦ ἀρχοντόπουλον τὸν μισερ Μιχέλην καθὼς διακελεύου οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ νόμοι τῆς καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας καὶ τὰ ἐξῆς ... Τὰ πράματα τῆς νύφης κατὰ τὴν κοντετζιὸν ὁποῦ κάνει ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας τῆς οὕτως νὰ εἶναι κατὰ τὴν διαθήκην του κἀνοντας καὶ κοντετζιόνες ὁ μισερ Παντολέος τοῦ υἱοῦν του ὅτιν εἰ μὲν καὶ οἰκονομήσῃν ἀφέντης ὁ Θεὸς καὶ κάμουν παιδιὰ ἐκ τῆς σαρκός του ἢ νὰ εἶναι ὅσαν τοῦ τάζουσιν αὐτινοῦ καὶ τῶν μπαιδιῶν τος, εἰ δὲ ὁ Θεὸς νὰ μὴν τ' ὀρίσῃν καὶ ἀποθάνῃ ἄκληρος νὰ στρέφονται εἰς τοὺς πλέα πρόξιμους ἐδικοὺς κατὰ τὴν τάξιν τοῦ τόπου καὶ ὁ Θεὸς νὰ μὴν τὸ ὀρίσῃν καὶ ἤθελε ἀποθάνῃ ὁ γαμπρὸς πρὶ τῆς νύφης τὰ πράματά του νὰ τὰ καρποτρῶγῃν ἢ νύφην ἕως ποτέ κρατεῖν τὴν τιμὴν του καὶ ἔτζι νὰ γροικᾶται καὶ διὰ τὴν νύφην ...».

330

1680-1784. Ἰδιωτικὰ δικαιοπρακτικὰ ἐγγράφα. Σοποτός (Αχαΐα).

Ν. Παπαδόπουλος, «Δικαιοπρακτικὰ ἐγγράφα Σοποτοῦ (ΙΖ'- ΙΗ' αἰ.)», *Ἐπετηρὶς τῶν Καλαβρύτων* 8 (1976), σ. 118-131, αρ. 1-15.

